

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
31 oktober 2005

Ons kenmerk
PO/ZO/05/47315

Uw kenmerk
2050601760

Onderwerp
wachtlijsten van kinderen in het speciaal
onderwijs

Hierbij stuur ik u het antwoord op de vragen van het lid Eijsink (PvdA) van uw Kamer inzake wachtlijsten van kinderen in het speciaal onderwijs (Ingezonden 18 oktober 2005).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Maria J.A. van der Hoeven

Vragen van het lid Eijssink (PvdA) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over wachtlijsten van kinderen in het speciaal onderwijs. (Ingezonden 18 oktober 2005)

1

Bent u bekend met het artikel in Trouw 'Zoeken naar een plek voor een speciaal kind?'

Ja, dat artikel is mij bekend.

2

Wat zijn de actuele cijfers van de wachtlijsten cluster 4: a. Hoeveel geïndiceerde leerlingen staan op dit moment op de wachtlijst voor plaatsing? b. Hoeveel leerlingen staan op dit moment op de wachtlijst voor indicatie? c. En hoeveel leerlingen met rugzakaanvraag staan op dit moment op de wachtlijst voor indicatie?

De Inspectie doet jaarlijks onderzoek naar het aantal leerlingen op onderzoeks- en plaatsingslijsten. De peildatum voor dit onderzoek is 16 januari. Over de resultaten van het onderzoek op de peildatum 16 januari 2005 heb ik u in de brief van 14 juni 2005, met het kenmerk PO/ZO/05/26075 geïnformeerd. Daarbij is aangegeven dat voor het komende onderzoek, op peildatum 16 januari 2006 wordt gezocht naar verbetering van de onderzoeksmethode waardoor het aantal thuiszitters beter in beeld kan worden gebracht. Wat betreft de wachtlijsten voor de indicatiestelling geldt dat er gedurende het schooljaar enkele duizenden leerlingen in de procedure voor de indicatiestelling zitten, variërend van net aangemeld, tot complete dossiers in de eindfase. Inzet is om de besluitvorming over de indicatieaanvragen binnen de wettelijke termijn van 8 weken af te ronden. Zowel bij de WEC-raad als op mijn departement zijn de afgelopen periode nauwelijks klachten binnen gekomen over de (doorlooptijden van de) indicatiestelling binnen gekomen. Zoals aangekondigd in de uitwerkingsnotitie van april 2005 (Kamerstukken II, 2005/2006, 27 728 en 21 860, nr. 81) wordt door de WEC-raad gewerkt aan een betere structurering van het voortraject. Hiertoe worden kwaliteitsstandaarden ontwikkeld.

3

Welke rol speelt de teldatum van de bekostiging bij het verschijnsel dat leerlingen op een wachtlijst terecht komen?

In de rapportages van de jaarlijkse onderzoeken van de Onderwijsinspectie naar de onderzoeks- en plaatsingslijsten wordt de teldatum niet als dominante oorzaak genoemd door de scholen voor het ontstaan van plaatsingslijsten. In antwoord op de vraag van de inspectie naar de oorzaken van het ontstaan van plaatsingslijsten geven de scholen aan dat deze vooral het gevolg zijn van huisvestingsproblemen, de groei van het aantal leerlingen (de capaciteit van de school is kleiner dan de instroom) en het bereiken van de maximum groepsgrootte (scholen geven aan een bovengrens van de groepsgrootte te hanteren) (zie pagina 18 van het inspectierapport over de wachtlijsten en thuiszitters op 16 januari 2005).

4

Hoe verhoudt dit bericht zich tot de constatering van de Onderwijsinspectie dat in 2004 het aantal thuiszitters slechts licht is gestegen? 2) In hoeverre spelen teldata een rol bij de leerlingen op wachtlijsten die niet in de cijfers naar voren komen?

De inspectie heeft in 2004 geconstateerd dat er een lichte stijging is van het aantal thuiszitters. Zoals aangegeven in de brief van 14 juni jl., waarin ik u informeer over de resultaten van het onderzoek op 16 januari 2005, was het aantal thuiszitters op die datum gedaald van 196 in 2004 naar 94 in 2005. Op 16 januari 2006 wordt het aantal thuiszitters opnieuw geïnterviewd. Dan kan worden gezien hoe het aantal thuiszitters zich verder heeft ontwikkeld. Op basis van het artikel in Trouw is het niet mogelijk een indicatie te geven van de landelijke ontwikkeling.

In antwoord op vraag 3 is reeds aangegeven dat uit het onderzoek van de inspectie blijkt dat de teldatum niet als dominante factor wordt genoemd voor het ontstaan van plaatsingslijsten. Uit datzelfde onderzoek komt verder naar voren dat veruit de meeste leerlingen die op een plaatsingslijst staan onderwijs volgen: van de 827 leerlingen op een plaatsingslijst zitten 38 leerlingen thuis (zie pagina 15 van de inspectierapportage).

5

Hoe beoordeelt u de bewering in het artikel dat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wachtlijsten creëert?

Uit het artikel komt naar voren dat de wachtlijsten het gevolg zijn van een combinatie van factoren. Dit blijkt ook uit de resultaten van de eerder genoemde onderzoeken van de inspectie naar de plaatsingslijsten. Ik deel de opvatting dat het ministerie de wachtlijsten creëert dan ook niet.

6

Hoe beoordeelt u de constatering in het artikel dat de rugzakregeling in het speciaal onderwijs het omgekeerde effect heeft: geen leegloop, maar hard doorgroeien?

Op 25 mei jl. heb ik met de VKC-OCW gesproken over de sterke groei van cluster 4. Zowel in dit overleg, als in de brief die ik op 20 mei 2005, ter voorbereiding op dit overleg heb gestuurd, heb ik aangegeven dat ik mij zorgen maak over de sterke groei van het aantal leerlingen met een cluster 4 indicatie, welke deels voor plaatsing in het (voortgezet) speciaal onderwijs worden aangemeld. Ik heb toen toegezegd de LCTI te vragen onderzoek te doen naar de groei in cluster 4. Begin november verwacht ik de resultaten van dit onderzoek. Zodra deze beschikbaar zijn, stuur ik u de resultaten toe. Op grond van de resultaten van het onderzoek van de LCTI zal ik bezien hoe de groei beoordeeld moet worden. Overigens was de verwachting van de invoering van LGF dat het aantal leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs geconsolideerd zou worden. De verwachting was niet dat het aantal leerlingen zou dalen.

7

Wat gaat u ondernemen om de schade die deze kinderen als gevolg van de wachtlijsten in hun ontwikkeling ondervinden, te beperken? 3)

In antwoord op vraag 4 is aangegeven dat veruit de meeste leerlingen op een plaatsingslijst onderwijs volgen. Scholen zijn verantwoordelijk voor het onderwijs. Scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs met een wachtlijst bieden vaak al ondersteuning voor de reguliere school en de leerling om de tijd tot plaatsing te overbruggen. Ik waardeer de inzet van de scholen in deze en ga ervan uit dat hiermee schade in de ontwikkeling van een leerling wordt voorkomen.

8

Wat gaat u doen om deze wachtlijsten te voorkomen zodat de geïndiceerde kinderen wel per direct geholpen kunnen worden en op de juiste schoolplek terechtkomen?

In de uitwerkingsnotitie van april (Kamerstukken II, 2004- 2005, 27 728 en 21 860, nr 81) ben ik uitgebreid ingegaan op de integrale aanpak van leerlingen met gedragsproblematiek. Mijns inziens is samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen de beste manier om snel een passend onderwijsaanbod voor alle leerlingen te realiseren. De resultaten van het in genoemde notitie aangekondigde onderzoek naar de samenwerking in de regio verwacht ik begin november. Zodra deze resultaten beschikbaar zijn, zal ik die u toesturen.